

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*

 [https://doi.org/](https://doi.org/10.55107/turksosbilder.1051334)

10.55107/turksosbilder.1051334
Osman GEDİK

osmangedik0@gmail.com

 <https://orcid.org/0000-0002-6362-7607>

Mustafa EROL

merol@yildiz.edu.tr

 <https://orcid.org/0000-0002-1675-7070>

Öz

Bu çalışmada sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde betimsel bir çalışma şeklinde yürütülmüştür. Çalışmanın katılımcılarını 2020–2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde üniversitelerin temel eğitim bölümü sınıf öğretmenliği anabilim dalında öğrenim gören ve kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenen 305 sınıf öğretmeni adayı oluşturmuştur. Çalışmada veriler, “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” aracılığıyla elde edilmiştir. Verilerin analizinde t-testi, ANOVA gibi istatistiksel işlemler uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre, sınıf öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik tutumları cinsiyet, bilgisayar veya tablet sahibi olma, kendisine ait çalışma odasına sahip olma değişkenleri açısından anlamlı bir farklılığa rastlanmazken, yaş ve sınıf düzeyi değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Ayrıca sınıf öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik tutum puan ortalaması incelendiğinde ölçekten alınabilecek ortalama değer üzerinde puan almış oldukları da belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi Süreci, Uzaktan Eğitim, Uzaktan Eğitime İlişkin Tutum.

Atıf İçin: Gedik, O., ve Erol, M. (2022). Sınıf öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi (TURKSOSBİLDER)*, 7(1), 1-11. <https://doi.org/>

* Bu araştırma VI. TURKCESS Sempozyumu’nda sözlü bildiri olarak sunulan çalışmanın yeniden gözden geçirilmiş ve düzenlenmiş şeklidir.

Abstract

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

In this study, it is aimed to examine the attitudes of primary school teacher candidates towards distance education. The research was carried out in the form of a descriptive study in the survey model, which is one of the quantitative research methods. The participants of the study consisted of 305 primary school teacher candidates who studied in the primary education department of the universities in the fall semester of the 2020-2021 academic year and were determined by the easily accessible sampling method. The data in the study were obtained through the "Attitude Scale Towards Distance Education". Statistical procedures such as t-test and ANOVA were applied in the analysis of the data. According to the research findings, while there was no significant difference in the attitudes of primary school teacher candidates towards distance education during the pandemic process in terms of gender, having a computer or tablet, and having their own study room, it was determined that there were significant differences in terms of age and class level variables. In addition, when the average of the attitude point average towards distance education during the pandemic process of the primary school teacher candidates was examined, it was determined that they got points above the average value that can be obtained from the scale.

Keywords: Pandemic Process, Distance Education, Attitude to Distance Education

Giriş

Çin'in Hubei Eyaletinin Wuhan Şehrinde ortaya çıkan COVID-19 (SARS-COV-2), milyonlarca insanı etkileyerek tüm dünyaya yayılan bir salgın haline gelmiştir (WHO, 2020). Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) 17 Eylül 2020 verilerine göre dünyada toplam COVID-19 vaka sayısı 244.897.472 kişi iken 4.970.435 kişi ise virüsten hayatını kaybetmiştir (WHO, 2021). Türkiye'de ise, 10 Ekim 2021 tarihi itibarıyla vaka sayısı 7.961.535 ve virüsten hayatını kaybedenlerin sayısı 69.998'dir (Sağlık Bakanlığı, 2021).

COVID-19 pandemisi dünyada sağlık sistemleri başta olmak üzere ülke ekonomilerini ve eğitim sistemlerini derinden etkilemiştir. Birçok ülke, COVID-19'u kontrol altına almak için pandemi ilan etmesinin ardından ülkeler virüsün bulaşma ve yayılma hızını azaltma adına yüz yüze eğitime ara vermiş ve okulları geçici olarak kapatmıştır. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) 2020 yılı verilerine göre, 07 Nisan 2020 itibarıyla, COVID-19 pandemisi nedeniyle 192 ülkede okullar kapatılmıştır. Bu durumdan, dünya çapında öğrenci nüfusunun yaklaşık olarak %92'si (1.576.021.818 öğrenci) etkilenmiştir (Yılmaz, 2020). Okulların geçici olarak kapanması ile birlikte ülkeler uzaktan eğitim sistemini benimsenmeye başlamışlardır (Gilani, 2020). Dünya çapında birçok ülke altyapıları doğrultusunda uzaktan eğitime geçmiştir (Erol & Erol, 2020). COVID-19 salgını sonucu birçok eğitim kademesinde olduğu gibi üniversitelerin eğitim öğretiminde de ortaya çıkan krize, hızlı bir çözüm olarak yüz yüze eğitimin yerine uzaktan eğitim aracılığıyla derslerin ve programların sürdürülmesi için uzaktan eğitim sistemine geçiş yapılmıştır (Gewin, 2020). Bu geçiş oldukça hızlı gerçekleştirildiğinden dolayı öğrenciler gibi öğretmen ve öğretmen adayları için de uzaktan eğitimin gereklerine uyum sağlamaları konusunda herhangi bir değerlendirme yapılamamıştır (Iyer, Aziz, & Ojcius, 2020).

Uzaktan eğitimi, öğrenenlerin öğrenme kaynaklarından zaman veya mekân bağlamında uzaktan olduğu, birbirleriyle ve öğrenme kaynaklarıyla etkileşimlerinin uzaktan iletişim sistemlerine dayalı olarak gerçekleştirildiği, dünyanın her yerinden ulaşım imkânı sağlayan öğrenme sistemi olarak tanımlamak mümkündür (Eisinger, 2000). Başka bir ifade ile uzaktan eğitim, öğretim ve öğrenmelerin farklı teknolojiler aracılığıyla eşzamanlı veya eşzamansız bir şekilde yürütülebildiği, örgün ve geleneksel eğitim sistemlerinden farklı olarak yürütülen planlı bir eğitim sürecidir (Moore & Kearsley, 2012; Seaman, Allen & Seaman, 2018; Valentine, 2002).

Uzaktan eğitimin birçok avantajı ve dezavantajı vardır. Uzaktan eğitim özellikle olumsuz hava koşulları ve coğrafyaya bağlı olarak ortaya çıkan ulaşım zorluklarını ortadan kaldırması, pandemi sürecinde bilgi erişimi dünya çapında kullanılabilir hale getirmesi olması bakımından avantajlara sahiptir (Fidalgo, Thormann, Kulyk & Lencastre, 2020). Ayrıca uzaktan eğitim, eğitim hizmetinin daha geniş kitlelere ulaştırılması, kişisel gelişime göre ayarlanabilmesi, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması, bireysel ihtiyaçlara göre kolay güncellenebilir olması, zamandan bağımsız olması, eğitim maliyetlerini düşürmesi, tekrar ders izleme imkânı sağlaması, farklı mekânlardaki uzmanlardan yararlanabilmesi, yaşam boyu öğrenmeyi desteklemesi ve öğrenen merkezli olması bakımından geleneksel yöntemlere göre daha avantajlı görülmektedir (Alpaslan, 2020; Cavanaugh, 2001; Mupinga, 2005; Fidan, 2020; Özdoğan ve Berkant, 2020; Yolcu, 2020). Uzaktan eğitimin dezavantajları ise motivasyon kaybına neden olduğu (Karakuş vd., 2020), uygulama gerektiren derslerden verim alınmadığı (Clark, 2020; Yurdakal ve Susar-Kırmızı, 2021), takım çalışmalarını azalttığı, internet hızı, kalitesi vb. teknik aksaklıklar yaşandığı (Yurdakal ve Susar-Kırmızı, 2021), alınan eğitimin, sertifikanın,

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Osman GEDİK, Mustafa EROL

diplomanın resmî kurumlar tarafından tanınmayabildiği, siber güvenlik problemlerine neden olduğu (Al Lily, Ismail, Abunasser & Alhajhoj Alqahtani, 2020) gibi sıralanabilir. Özellikle internet bağlantısı ile ilgili yaşanan sorunlar (bağlantıların kopması, canlı derslere bağlanamama vb.), COVID-19 salgını döneminde uzaktan eğitimin en önemli dezavantajı olduğu ve bu durumun öğrencilerin uzaktan eğitime bakışını olumsuz yönde etkilediği ifade edilmiştir (Al Lily, vd., 2020; Asmara, 2020; Dias, Lopes & Teles, 2020).

Uzaktan eğitim sürecinin salgın sonrasında da devam edeceği dikkate alınarak iyi analiz edilmeli ve planlanması gerekmektedir (Meeter, Hartogh, Bakker, Vries & Plak, 2020). Uzaktan eğitimi uygulamak için sadece bilgi ve beceriye değil, aynı zamanda eğitim amacıyla teknolojilerin kullanımına ilişkin algı ve tutumların da olumlu yönde olmasına ihtiyaç vardır (Tobin, Tippins & Gallard, 1994). Çünkü duyuşsal bileşenler, öğrenmenin kalitesini ve öğrenme motivasyonunu doğrudan etkileyebilmektedir. Sanal ortamlarda öğrenmeyi etkileyen söz konusu duyuşsal bileşenlerden birisi de tutum değişkenidir (Sanders & Morrison-Shetlar, 2001).

Zorunlu olarak hızlı bir şekilde uzaktan eğitime geçiş, bazı gelenekçi öğretim elemanlarının, teknolojiyi kullanma becerileri yetersiz olmasından ve psikolojik bariyerlerinden dolayı uzaktan eğitim sürecini olumsuz etkilediği söylenebilir (Nenko, Kybalna & Snisarenko, 2020). Chen ve diğerlerinin (2020) araştırmasında, üniversite ve lisansüstü düzeylerde uzaktan öğretim yapan akademisyenlerin bilişim teknolojilerini kullanma becerisinin yeterli olmadığı tespit edilmiştir. İyi planlanmamış bir uzaktan eğitim süreci, öğrencilerin negatif yönde tutumlar oluşturmaya neden olabileceği düşünüldüğünde, pandemi sürecinde öğretim elemanlarının teknolojiyi kullanma yetersizliği, uzaktan eğitime karşı ön yargılarından (Falowo, 2007) ve plansız bir şekilde uzaktan eğitime geçilmesinden kaynaklı olarak öğrenciler de uzaktan eğitime yönelik olumsuz tutum oluşturmuş olabilirler. Arbaugh ve Duray (2002) ise uzaktan eğitimde daha fazla deneyime sahip öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeden daha memnun olma eğiliminde olduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin bilgisayar becerileri ile uzaktan eğitime daha kolay uyum sağladıkları düşünüldüğünde (Drennan, Kennedy & Pisarski, 2005), COVID-19 pandemisinde tüm eğitim kademelerinde uygulanan uzaktan eğitime yönelik tutumların incelenmesi önemlidir. Bu noktadan hareketle araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları, cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
2. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları, bilgisayar veya tablet sahibi olma değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
3. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları, kendine ait çalışma odasına sahip olma değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
4. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları, yaş değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
5. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları, öğrenim gördükleri sınıf düzeyi değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmakta mıdır?
6. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumları ne düzeydedir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel araştırma yöntemlerinden, tarama modeli ile yürütülmüştür. Tarama modeli; bir evren içinde seçilen bir örneklem üzerinde yapılan çalışmalar yoluyla evren genelindeki eğilim, tutum veya görüşlerin nicel veya nümerik olarak betimlenmesini sağlar (Creswell, 2017). Başka bir deyişle tarama modeli, geçmişte veya halen var olan bir durumu olan şekliyle betimlemeye çalışan araştırma yaklaşımıdır (Büyükoztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2018). Bu araştırma, pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesini amaçlamıştır. Bu sebeple bu çalışmada, araştırmanın amacına uygun olarak, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan tarama modeli kullanılarak betimsel bir bakış açısıyla sunulmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Osman GEDİK, Mustafa EROL

Araştırmanın çalışma grubunda 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Marmara ve İç Anadolu bölgelerinde öğrenim gören sınıf öğretmeni adayları bulunmaktadır. Araştırmada çalışma evrenini temsil edebilmek ve zamandan tasarruf etmek için uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme, araştırmada ihtiyaç duyulan büyüklüğe ve özelliklere ulaşmada en yüksek tasarrufu sağlamada sıklıkla kullanılan bir yöntemdir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2018). Bu doğrultuda araştırmanın örnekleminde 305 sınıf öğretmeni adayı yer almaktadır. Çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmeni adaylarının demografik değişkenlere göre dağılımı incelendiğinde, 202'si kadın, 103'ü erkektir. Bilgisayar veya tablet sahibi olma durumuna göre 200 öğretmen adayı sahipken 105 öğretmen adayının olmadığı görülmektedir. Öğretmen adaylarının kendilerine ait bir çalışma odasının olması durumuna göre 127 öğretmen adayı var şeklinde ifade etmiş 178 öğretmen adayı ise kendisine ait bir çalışma odasının olmadığı belirlenmiştir. Sınıf düzeyi açısından 54 birinci sınıf, 78 ikinci sınıf, 101 üçüncü sınıf ve 72 dördüncü sınıf öğretmen adayı çalışmada yer almıştır. Yaş değişkenine göre ise 18-20 aralığında 147, 21-23 aralığında 96 öğretmen adayı 24 yaş ve üzeri ise 62 öğretmen adayı araştırmada yer almıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırma sürecinde veriler araştırmacılar tarafından oluşturulan ve beş soru içeren "Kişisel Bilgi Formu" ve Ağır, Gür ve Okçu (2007) tarafından geliştirilen "*Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği*" (UEYT) ile toplanmıştır. "Kişisel Bilgi Formu" sınıf öğretmeni adaylarının cinsiyet, bilgisayar veya tablet sahibi olma, kendisine ait bir çalışma odasına sahip olma, sınıf düzeyi ve yaş ile ilgili beş soru içermekte olup bağımsız değişkenleri kapsamaktadır.

"*Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği*" (UEYT)'nin çalışma evrenini 2006–2007 eğitim öğretim yılında Balıkesir de görev yapan ilköğretim okulu (sınıf ve branş) öğretmenleri oluşturmaktadır. Örneklem ise il merkezinde bulunan altı ilköğretim okulunda çalışan 101 bayan, 99 erkek olmak üzere 200 öğretmendir. Örneklem %40'ı sınıf öğretmeni, %60'ı branş öğretmendir. UEYT beşli Likert tipte geliştirilmiş olup 21 madde ile tanımlanmıştır. Ölçeğin maddelerinin 14'ü olumlu, 7'si olumsuz özellik göstermektedir. Ölçeğin açımlayıcı faktör analizi sonucunda altı faktörlü bir yapıya sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak uzman görüşleri bağlamında ölçeğin uzaktan eğitimin avantajları ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları olmak üzere iki faktörden oluşmasına karar verilmiştir. Bu nokta araştırmada bu iki faktör ve ölçeğin toplam puanı üzerinden veriler analiz edilmiştir. Ölçeğin kullanım izni alınarak araştırma sürecinde veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı .81 olarak hesaplanmıştır. Cronbach-alpha için α güvenilirlik katsayısı .83 belirlenmiştir. Hesaplanan geçerlik ve iç tutarlılık katsayıları ölçeğin geçerliliği ve güvenilirliğini yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

Verilerin Toplanması ve Etik Hususlar

Çalışmada veriler, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz döneminde İstanbul ve Niğde İllerinde devlet üniversitelerinde öğrenim gören sınıf öğretmeni adaylarından elde edilmiştir. Araştırma yürütülmeden önce araştırmanın etik kurul izni alınmıştır. Veri toplama sürecinde ölçek formları Marmara ve İç Anadolu bölgesinde bulunan üniversitelerde öğrenim gören sınıf öğretmeni adaylarına uygulanmıştır. Veri toplama sürecinde ölçek formları araştırmacılar tarafından online formlar aracılığı ile toplanmıştır. Veri toplama öncesinde öğretmen adayları ile araştırmanın amacı paylaşılmıştır. Veri toplama sürecinde güvenilirliği sağlamak için önce sınıf öğretmeni adayları ölçekleri nasıl dolduracakları hakkında bilgilendirilmiştir. Gönüllü olmayan ve veri toplama araçlarını cevaplamayan veya birden fazla aynı cevabı veren öğretmen adayları çalışmaya dâhil edilmemiştir. Veri toplama süreci sonucunda 305 sınıf öğretmeni adayından elde edilen verinin değerlendirilebilir olduğu görülmüştür. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu 305 sınıf öğretmeni adayı oluşturmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan ölçeklerden elde edilen veriler yapılan düzeltmeler (kayıp veri kontrolü, uç değerleri kontrolü vb.) sonucunda araştırmaya katılan 305 sınıf öğretmeni adayından alınan yanıtlar doğrultusunda analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen verilerin analizine başlamadan önce normal dağılım basıklık ve çarpıklık katsayıları aracılığıyla incelenmiştir. Uzaktan eğitime ilişkin toplam tutum puanlarının -.19 ile .13, uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunun -.10 ile .03, ve uzaktan eğitimin sınırlılıkları alt boyutunun ise -.78 ile .39 şeklinde dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Fidell ve Tabachnick (2013) basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1,5 ile +1,5 arasında olmasının normallik varsayımını karşılayacağını ifade etmektedir. Çalışma kapsamında elde edilen değerlerin bu aralıklarda olduğu belirlenmiştir. Kişisel bilgi formunda bulunan cinsiyet, bilgisayar veya tablete sahip olma, çalışma odasına sahip olma değişkenlerine göre t-testi, sınıf düzeyi

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

ve yaş değişkenleri açısından yapılan analizde ise tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Bu kısımda araştırmanın veri analizi sürecinde ulaşılan bulgular tablolar aracılığıyla ifade edilmiştir. İlk olarak sınıf öğretmeni adaylarının UEYT ölçeğinden aldıkları puanların t-testi ve ANOVA sonuçları sunulmuş devamında uzaktan eğitime yönelik genel tutumlarının ne düzeyde olduğu ifade edilmiştir. Sınıf öğretmeni adaylarının UEYT ölçeğinden aldıkları puanların t-Testi ve ANOVA sonuçları aşağıda sunulmuştur.

Tablo 1. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının cinsiyet değişkeni açısından aldıkları ortalama puanların t-Testi sonuçları

Değişken	Cinsiyet	N	X	S.s	t	df.	p
UEYT Toplam Puanları	Erkek	103	68.0583	5.57450	.974	303	.331
	Kadın	202	67.4257	5.25726			
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	Erkek	103	44.8252	6.43889	.906	303	.366
	Kadın	202	44.1733	5.67746			
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları Alt Boyutu	Erkek	103	23.2330	3.91629	-.048	303	.962
	Kadın	202	23.2525	3.06815			

* $p > .05$ (UEYT = Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum)

Tablo 1'e göre UEYT ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde cinsiyet değişkeni açısından ölçeğin alt boyutlarında ve genelinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının bilgisayar veya tablet sahibi olup veya olmama durumuna göre ise elde edilen bulgular aşağıda Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının bilgisayar veya tablete sahip olma değişkeni açısından aldıkları ortalama puanların t-Testi sonuçları

Değişken	Bilgisayar veya Tablet Sahip Olma Durumu	N	X	S.s	t	df	p
UEYT Toplam Puanları	Var	67.7700	5.19539	.36737	.586	303	.558
	Yok	67.3905	5.69327	.55561			
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	Var	44.3250	5.82745	.41206	-.277	303	.782
	Yok	44.5238	6.18325	.60342			
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları Alt Boyutu	Var	23.4450	3.34559	.23657	1.426	303	.155
	Yok	22.8667	3.40550	.33234			

* $p > .05$ (UEYT = Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum)

Tablo 2'ye göre UEYT ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde bilgisayar veya tablet sahibi olma değişkeni açısından ölçeğin alt boyutlarında ve genelinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının çalışma odasına sahip olma değişkenine göre ise elde edilen bulgular aşağıda Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çalışma odasına sahip olma değişkeni açısından aldıkları ortalama puanların t-Testi sonuçları

Değişken	Çalışma Odasına Sahip Olma Durumu	N	X	S.s	t	df	p
UEYT Toplam Puanları	Var	178	67.8315	5.30267	.740	303	.460
	Yok	127	67.3701	5.46243			
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	Var	178	44.2809	6.13592	.391	303	.696
	Yok	127	44.5512	5.68164			
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları Alt Boyutu	Var	178	23.5506	3.37492	.876	303	.062
	Yok	127	22.8189	3.33433			

* $p > .05$ (UEYT = Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum)

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

Tablo 3'e göre UEYT ölçeğinden alınan puanlar incelendiğinde çalışma odasına sahibi olma değişkeni açısından ölçeğin alt boyutlarında ve genelinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p > .05$). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının yaş değişkenine göre ise elde edilen bulgular aşağıda Tablo 4'de sunulmuştur.

Tablo 4. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının yaş değişkeni açısından aldıkları ortalama puanların ANOVA sonuçları

Değişken		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p	Tukey	
UEYT Toplam Puanları	Gruplar Arası	438.394		219.197	7.962	.000*	2-1	
	Gruplar İçi	8313.933		27.530				
	Toplam	8752.328						
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	Gruplar Arası	907.038	2	453.519	13.933	.000*	2-1	
	Gruplar İçi	9829.749		32.549				3-1
	Toplam	10736.787						
Uzaktan Eğitimin Dezavantajları Alt Boyutu	Gruplar Arası	182.439	2	91.220	8.414	.000*	2-1	
	Gruplar İçi	3274.118		10.841				3-1
	Toplam	3456.557						

* $p < .05$ (UEYT =Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum, 1=18-20 Yaş Arası, 2=21-23 Yaş Arası, 3=24 Yaş ve Üstü)

Tablo 4'e göre UEYT ölçeğinden alınan puanların yaş değişkenine göre bağımsız gruplar için ANOVA testi sonuçları incelendiğinde yaş grupları arasında anlamlı farklılıkların olduğu görülmektedir. Tablo 4'e göre; uzaktan eğitimin avantajları ve dezavantajları alt boyutlarına göre 24 yaş üstü öğretmen adayları ile 21-23 yaş arası öğretmen adayları, 18-20 yaş arası öğretmen adaylarına göre anlamlı olarak tutum puanları daha yüksektir ($p = .000$). Ayrıca ölçeğin geneli açısından yaş değişkenine göre 21-23 yaş arası öğretmen adayları, 18-20 yaş arası öğretmen adaylarına göre anlamlı olarak tutum puanları daha yüksektir ($p = .000$). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi değişkenine göre elde edilen bulgular aşağıda Tablo 5'de sunulmuştur.

Tablo 5. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının sınıf düzeyi değişkeni açısından aldıkları ortalama puanların ANOVA sonuçları

Değişken		Kareler Toplamı	df	Kareler Ortalaması	F	p	Tukey
UEYT Toplam Puanları	Gruplar Arası	147.464		49.155	1.719	.163	----
	Gruplar İçi	8604.864		28.588			
	Toplam	8752.328					
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	Gruplar Arası	364.793	3	121.598	3.529	.015	4-2
	Gruplar İçi	10371.994		34.458			
	Toplam	10736.787					
Uzaktan Eğitimin Dezavantajları Alt Boyutu	Gruplar Arası	55.369	3	18.456	1.633	.182	----
	Gruplar İçi	3401.188		11.300			
	Toplam	3456.557					

* $p > .05$ (UEYT =Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum, 1=Birinci Sınıflar, 2=İkinci Sınıflar, 3=Üçüncü Sınıflar, 4=Dördüncü Sınıflar)

Tablo 5'e göre UEYT ölçeğinden alınan puanların sınıf düzeyi değişkenine göre bağımsız gruplar için ANOVA testi sonuçları incelendiğinde uzaktan eğitimin avantajları alt boyutunda ikinci sınıflara göre dördüncü sınıfların lehine anlamlı farklılıklar görülmüş olup diğer alt boyut ve ölçeğin genelinde anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmektedir ($p = .015$). Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının ortalama puanlara göre dağılımı aşağıda Tablo 6'da sunulmuştur.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

Tablo 6. Sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime ilişkin tutumlarına ilişkin tanımlayıcı istatistikler

Ölçek Faktörleri	N	Minimum	Maximum	Ortalama	Std. Sapma
UEYT Toplam Puanları	305	50,00	80,00	67.6393	.30724
Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları Alt Boyutu	305	11,00	31,00	23.2459	.19308
Uzaktan Eğitimin Avantajları Alt Boyutu	305	30,00	62,00	44.3934	.34029
Geçerli N	305				

N= Kişi Sayısı

Tablo 6 incelendiğinde öğretmen adaylarının tutum ölçeğinden aldığı toplam puanların ortalamasının 67.6393 olduğu görülmektedir. Testten alınabilecek en yüksek puanın 105 olduğu düşünüldüğünde, öğretmen adaylarının ortalamasının üstünde bir tutuma sahip oldukları söylenebilir. Alt faktörlere göre ortalama puanlar değerlendirildiğinde öğretmen adaylarının tutum puanlarının ortalamasının üstünde olduğu söylenebilir.

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada sınıf öğretmeni adaylarının pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu açıdan çalışma pandemi sürecinde verilen uzaktan eğitim sürecinde yürütülmüştür. Bu doğrultuda bu bölümde ulaşılan sonuçlar ve ilgili alan yazın doğrultusunda tartışmaya yer verilmiştir.

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde uzaktan eğitime ilişkin tutumda cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Bulguları destekler şekilde Altuntaş-Yılmaz (2020) cinsiyete ve sınıf düzeyine göre uzaktan eğitime karşı tutumda anlamlı bir farka rastlamamıştır. Al Salman, Alkathiri ve Bawaneh (2021) uzaktan eğitime yönelik tutumun cinsiyet değişkenine göre farklılaşmadığını saptamıştır. Yalman (2013) ve Işıklı'da (2017) salgın öncesi dönemde yükseköğretim düzeyinde yürüttükleri çalışmalarında cinsiyetin uzaktan eğitime karşı tutumda anlamlı bir değişken olmadığı sonucuna varmışlardır. Alan yazındaki diğer çalışmalarda uzaktan eğitime yönelik tutum puanlarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı olarak farklılaşmadığını göstermektedir (Ağır, 2007; Ağır, Gür & Okçu, 2007; Ateş & Altun, 2008; Ülkü, 2018; Bayram, Peker, Aka & Vural 2019; Moçoşoğlu & Kaya, 2020). Ancak Alea, Fabrea, Roldan & Farooqi (2020) tarafından yapılan çalışma incelendiğinde kadın öğretmenlerin uzaktan eğitime erkek öğretmenlere göre daha fazla hazır oldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Bu noktada bu çalışma sonuçlarının bizim çalışmamızın sonuçlarını desteklemediği söylenebilir.

Araştırmanın bir diğer sonuçları incelendiğinde sınıf düzeyi, çalışma odasına sahibi olma, bilgisayar veya tablet sahibi olma gibi değişkenler açısından anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. İlgili alan yazın incelendiğinde bu sonucu destekleyen çalışmalar olduğu görülmektedir (Moçoşoğlu & Kaya, 2020). Araştırma bulguları yaş değişkeni açısından incelendiğinde ise anlamlı bir farklılık olduğu söylenebilir. Uzaktan eğitime ilişkin tutum ölçeğinin toplam puanlarına göre 21-23 yaş arasında bulunan öğretmen adayları ile 18-20 yaş arasında bulunan öğretmen adayları arasında 21-23 yaş arasında bulunan öğretmen adayları lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Ölçeğin alt boyutlarına ilişkin puan ortalamaları incelendiğinde ise 24 yaş ve üstü ile 21-23 yaş arasında bulunan öğretmen adaylarının 18-20 yaş arasında bulunan öğretmen adayları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülmektedir. Bu farklılık 21-23 ile 24 ve üstü yaş grubunda bulunan öğretmen adayları lehinedir. Bu bulgular değerlendirildiğinde küçük yaş grubunun diğer gruplara göre tutumlarının daha düşük olduğu sonucu çıkarılabilir. Alea ve diğerlerinin (2020) gerçekleştirdikleri araştırmasının sonuçlarında da yaşça daha büyük olan öğretmenlerin uzaktan eğitime küçük olanlara göre daha az hazır olma durumunda olduğu görülmektedir. Bir diğer çalışmada 41 yaş ve üzeri grubunda olan öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı tutumları, 26-30 yaş arasında olan öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı tutumlarına göre daha olumludur denilebilir (Moçoşoğlu & Kaya, 2020). Bu sonuçlar incelendiğinde küçük yaş gruplarının büyük yaş gruplarına göre daha düşük tutuma sahip olduğu söylenebilir. Bu bulgular bizim çalışmamızın sonucunu destekler niteliktedir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu olan ölçeğin genelinden alınan puanlar incelendiğinde öğretmen adaylarının ortalamasının biraz üstünde tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. İlgili alan yazında öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarının orta düzeyde olduğunu destekleyen sonuçlar vardır (Ağır, 2007; Ergin, 2010; Ülkü, 2018; Kuşkonmaz, 2011; Yumbul, 2021). Alan yazında bazı araştırmalarda ise uzaktan eğitime ilişkin öğretmenlerin yüksek ve düşük tutuma sahip olduklarını gösteren çalışmalarda mevcuttur (Kocayigit & Uşun, 2020; Moçoşoğlu & Kaya, 2020; Wang, Chen, Liu & Luo, 2020). Görgülü-Arı ve Hayır-Kanat (2020) yapmış

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

oldukları çalışmada öğretmen adaylarının uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin yerini tutmadığını ifade ettiklerini belirlemişlerdir. Bu noktada pandemi şartlarının öğretmen adaylarının tutumunu etkilemiş olabileceğini ifade etmek mümkündür. Alan yazındaki tutum ortalamalarının farklılık göstermesi uzaktan eğitime ilişkin çalışma gruplarının ve çalışma zamanlarından kaynaklanmış olabileceği söylenebilir.

Bu araştırmanın bazı sınırlılıkları ve varsayımları vardır. Bu sınırlılık ve varsayımlara ilişkin bilgiler aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

- Araştırma pandemi sürecinde öğrenim gören ve çalışma grubunda yer alan sınıf öğretmeni adayları ile sınırlıdır.
- Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılında pandemi ile zorunlu olarak yapılan uzaktan eğitim süreci ile sınırlıdır.
- Pandemi sürecinden çalışma grubunda bulunan öğretmen adaylarının eşit etkilendiği varsayılmıştır.
- Öğretmen adaylarının ölçek maddelerine içtenlikle cevap verdiği varsayılmıştır.
- Ölçek maddelerinin uzaktan eğitime ilişkin tutumu ölçtüğü varsayılmıştır.

Kaynaklar

- Ağır, F. (2007). *Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> veri tabanından erişildi (Erişim No. 177901)
- Ağır, F., Gür, H., & Okçu, A. (2007). Uzaktan eğitime karşı tutum ölçeği geliştirmesine yönelik geçerlik ve güvenirlik çalışması. *New World Secince Academy*, 3(2), 128-139.
- Al Lily A. E, Ismail A. F, Abunasser F. M., & Alhajhoj Alqahtani R. H. (2020). Distance education as a response to pandemics: Coronavirus and Arab culture. *Technology in Society* 63, 101317. <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2020.101317>
- Al Salman, S., Alkathiri, M., & Bawaneh, A. K. (2021) School off, learning on: Identification of preference and challenges among school students towards distance learning during COVID19 outbreak. *International Journal of Lifelong Education*, 40(1), 53-71. <https://doi.org/10.1080/02601370.2021.1874554>
- Alea, L. A., Fabrea, M. F., Roldan, R. D. A., & Farooqi, A. Z. (2020). Teachers' Covid-19 awareness, distance learning education experiences and perceptions towards institutional readiness and challenges. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 19(6). <https://doi.org/10.26803/ijlter.19.6.8>
- Alpaslan, M. (2020). Öğretim üyelerinin özel yeteneklilerin eğitiminde uzaktan eğitimin kullanımına yönelik görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 126- 147.
- Altuntaş-Yılmaz, N. (2020). Yükseköğretim kurumlarında covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim durumu hakkında öğrencilerin tutumlarının araştırılması: fizyoterapi ve rehabilitasyon bölümü örneği. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1), 15-20.
- Arbaugh, J. B., & Duray, R. (2002). Technological and structural characteristics, student learning and satisfaction with web-based courses: An exploratory study of two on-line MBA programs. *Management Learning*, 33(3), 331-347. <https://doi.org/10.1177/1350507602333003>
- Asmara, R. (2020). Teaching english in a virtual classroom using whatsapp during COVID-19 pandemic. *Language and Education Journal*, 5(1), 16-27
- Ateş, A., & Altun, E. (2008). Bilgisayar öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 28(3).
- Bayram, M., Peker, A. T., Aka, S. T., & Vural, M. (2019). Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim dersine karşı tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 330-345. <https://doi.org/10.31680/gaunjss.586113>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F.(2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (25.Baskı). Ankara: Pegem Akademi

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

- Cavanaugh, C. S. (2001). The effectiveness of interactive distance education technologies in K-12 learning: A meta- analysis. *International Journal of Educational Telecommunications*, 7(1), 73-88.
- Chen, T., Peng, L., Yin, X., Rong, J., Yang, J. & Cong, G. (2020). Analysis of user satisfaction with online education platforms in China during the Covid-19 pandemic. *Healthcare*, 8(3), 200. <https://doi.org/10.3390/healthcare8030200>
- Clark, J. T. (2020). *Distance education*. Ernesto Iadanza (Ed.), Clinical engineering handbook (pp. 410-415). Academic Press. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-813467-2.00063-8>
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları*. (S. B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Dias, M. D. O., Lopes, R. D. O. A. & Teles, A. C. (2020). Will virtual replace classroom teaching? Lessons from virtual classes via ZOOM in the times of COVID-19. *Journal of Advances in Education and Philosophy*, 4(5), 208-213. doi:10.36348/jaep.2020.v04i05.004
- Drennan, J., Kennedy, J., & Pisarski, A. (2005). Factors affecting student attitudes toward flexible online learning in management education. *Journal of Educational Research*, 98(6), 331-338.
- Eisinger, J. (2000). Education evolution. *Journal of Association Management*, 52(13), 52-59.
- Ergin, C. (2010). *İlköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime bakış açıları (Van il örneği)* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> veri tabanından erişildi (Erişim No. 257304).
- Erol, M. & Erol, A. (2020). Koronavirüs pandemisi sürecinde ebeveynleri gözünden ilkökul öğrencileri. *Milli Eğitim Dergisi, (Özel Sayı/Salgın Sürecinde Türkiye'de ve Dünyada Eğitim)*, 529-551. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.766194>
- Falowo, R. O. (2007). Factors impeding implementation of web-based distance learning. *AACE Journal*, 15(3), 315-338
- Fidalgo, P., Thormann, J., Kulyk, O., & Lencastre, J. A., (2020). Students' perceptions on distance education: A multinational study. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 17(18). <https://doi.org/10.1186/s41239-020-00194-2>
- Fidan, M. (2020). Covid-19 belirsizliğinde eğitim: İlkokulda zorunlu uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 24-43
- Gewin, V. (2020). Five tips for moving teaching online as COVID-19 takes hold. *Nature*, 580(7802), 295-296
- Gılanı, I. (2020). *Coronavirus pandemic reshaping global education system?* <https://www.aa.com.tr/en/education/coronavirus-pandemic-reshaping-global-educationsystem/1771350>, web adresinden 11 Haziran 2020 tarihinde edinilmiştir.
- Görgülü-Arı A., & Hayır-Kanat, M. (2020). COVID-19 (koronavirüs) üzerine öğretmen adaylarının görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (Salgın Hastalıklar Özel Sayısı)*, 459- 492. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1210688>
- Işıklı, E. (2017). Buharkent Meslek Yüksekokulu'nda örgün öğretim programındaki öğrencilerin "5i" uzaktan öğretim derslerine karşı tutumları. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 7(2), 94-101.
- Iyer, P., Aziz, K., & Ojcius, D. M. (2020). Impact of COVID- 19 on dental education in the United States. *Journal of dental education*, 84(6), 718-722.
- Karakuş, N., Ucuzsatar, N., Karacaoğlu, M. Ö., Esendemir, N., & Bayraktar, D. (2020). Türkçe öğretmeni adaylarının uzaktan eğitime yönelik görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (19), 220-241. <https://doi.org/10.29000/rumelide.752297>
- Kocayığıt, A., & Uşun, S. (2020). Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). *Avrasya Uluslararası Araştırma Dergisi*, 8(23), 285-299.
- Kuşkonmaz, H. (2011). *İlköğretim okullarındaki öğretmenlerin mobil öğrenmeye yönelik algı düzeylerinin belirlenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Meeter, M., Bele, T., Hartogh, C. D., Bakker, T., de Vries, R. E., & Plak, S. (2020). *College students' motivation and study results after COVID-19 stay-at-home orders*. <https://doi.org/10.31234/osf.io/kn6v9>

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

- Moçoşoğlu, B., & Kaya, A. (2020). Koronavirüs hastalığı (COVID-19) sebebiyle uygulanan uzaktan eğitime yönelik öğretmen tutumlarının incelenmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 2(1), 15-43.
- Moore, M. G. & Kearsley, G. (2012). *Distance education: A systems view of online learning*. USA: Cengage Learning.
- Mupinga, D. M. (2005). Distance education in high schools: Benefits, challenges, and suggestions, the clearing house. *A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 78(3), 105-109
- Nenko, Y., Kybalna, N. & Snisarenko, Y. (2020). The COVID-19 Distance Learning: Insight from Ukrainian students. *Revista Brasileira de Educação do Campo*, 5, e8925-e8925. <https://doi.org/10.20873/uft.rbec.e8925>
- Özdoğan, A. Ç., & Berkant, H. G. (2020). Covid-19 pandemi dönemindeki uzaktan eğitime ilişkin paydaş görüşlerinin incelenmesi, *Millî Eğitim*, 49(1), 13-43.
- Sağlık Bakanlığı, (2020). *Türkiye günlük koronavirüs tablosu*. <https://covid19.saglik.gov.tr/> web adresinden 01 Temmuz 2020 tarihinde edinilmiştir
- Sanders, D. W., & Morrison-Shetlar, A. I. (2001). Student attitudes toward web-enhanced instruction in an introductory biology course. *Journal of Research on Computing in Education*, 33(3), 251-262.
- Seaman, J. E., Allen, I. E. & Seaman, J. (2018). *Grade increase: tracking distance education in the united states*. Babson Survey Research Group.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). *Using multivariate statistics* (6th ed.), Boston: Allyn and Bacon.
- Tobin, K., Tippins, D., & Gallard, A. (1994). *Research on instructional strategies for teaching science*. In D. L. Gabel (Ed.) *Handbook of Research on Science Teaching and Learning* (pp. 45-93). New York: Macmillan.
- United Nations Educational, Scientific And Cultural Organization-Unesco. (2020). *290 million students stay home due to coronavirus*. 21 Nisan 2020 tarihinde <https://learningenglish.voanews.com/a/unesco-290-million-students-stay-home-due-to-coronavirus/5317148.html> adresinden erişilmiştir
- Ülkü, S. (2018). *İlkokullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> veri tabanından erişildi (Erişim No. 502435).
- Valentine, D. (2002). Distance learning: promises, problems, and possibilities. *Online Journal of Distance Learning Administration*, 5(3), 1-11.
- Wang, P., Chen, T., Liu, J., & Luo, H. (2020, December). *K-12 Teachers' Attitude Towards Online Learning Platfoms During COVID-19 Epidemic in China*. In 2020 Ninth International Conference of Educational Innovation through Technology (EITT), Porto, Portugal, 2020 (p. 19-23). IEEE. <https://doi.org/10.1109/EITT50754.2020.00010>
- World Health Organization (WHO), (2020). *WHO coronavirus disease (covid-19) dashboard*. 6 Ekim 2021 tarihinde <https://covid19.who.int/> internet adresinden alınmıştır
- Yalman, M. (2013). Eğitim fakültesi öğrencilerinin bilgisayar destekli uzaktan eğitim sistemi (moodle) memnuniyet düzeyleri. *Turkish Studies*, 8(8), 1395-1406.
- Yılmaz, M. (2020). *Uzaktan eğitimin iyileştirilmesi: salgın kaynaklı eğitim krizini aşmak için öneriler* (Politika Notu: 2020/12). İstanbul: İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı
- Yolcu, H. (2020). Koronavirüs (covid-19) pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 237-250.
- Yumbul, E. (2021). *Liselerde görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> veri tabanından erişildi (Erişim No. 657621)
- Yurdakal İ. H., & Susar-Kırmızı F. (2021). COVID- 19 salgını sürecinde gerçekleştirilen acil uzaktan eğitime ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/ Journal of Higher Education and Science*, 11(2), 290-302. <https://doi.org/10.5961/jhes.2021.449>

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Pandemi Sürecinde Uzaktan Eğitime İlişkin Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi
Osman GEDİK, Mustafa EROL

EXTENDED

Introduction: The COVID-19 pandemic has deeply affected national economies and education systems, especially healthcare systems in the world. After many countries declared a pandemic to control COVID-19, countries suspended face-to-face education and temporarily closed schools in order to reduce the rate of transmission and spread of the virus. As a quick solution to the crisis that emerged in the education and training of universities, as in many education levels, as a result of the COVID-19 epidemic, a transition to the distance education system was made to continue the lessons through distance education instead of face-to-face education (Gewin, 2020). At this point, in this study, the attitudes of primary school teacher candidates in the distance education process were examined in the context of various demographic variables.

Method: This research was carried out with the screening model, which is one of the quantitative research methods. In the study group of the research, there are primary school teacher candidates who study in Marmara and Central Anatolia regions in the fall semester of the 2020-2021 academic year and are determined by the easily accessible sampling method. In this direction, there are 305 primary school teacher candidates in the sample of the research. When the distribution of primary school teacher candidates in the study group by demographic variables is examined, 202 are female and 103 are male. During the research process, the data were collected with the "Personal Information Form" consisting of five questions and created by the researchers, and the "Attitude Scale towards Distance Education" (UEYT) developed by Ağır, Gür, and Okçu (2007). In the study, data were obtained from prospective classroom teachers studying at state universities in Istanbul and Niğde provinces in the fall semester of the 2020-2021 academic years. Ethics committee and National Education permissions were obtained before the research was conducted. It was determined that the findings obtained within the scope of the study were in the normal distribution range. The t-test was used according to the variables of gender, having a computer or tablet, having a study room in the personal information form, and one-way analysis of variance was used in the analysis in terms of class level and age variables.

Discussion & Conclusion: When the results of the research are examined, it is seen that there is no significant difference in the attitude towards distance education according to the gender variable. Supporting the findings, Altuntaş-Yılmaz (2020) did not find a significant difference in attitudes towards distance education according to gender and grade level. Al Salman, Alkathiri and Bawaneh (2021) found that the attitude towards distance education did not differ according to the gender variable. Yalman (2013) and Işıklı (2017) concluded that gender is not a significant variable in the attitude towards distance education in their studies conducted at the higher education level in the pre-epidemic period. When the other results of the study are examined, it is seen that there is no significant difference in terms of variables such as class level, having a study room, having a computer or a tablet. However, when the results are examined in terms of age variable, it can be said that there is a significant difference. When another finding of the study was examined, it was determined that the pre-service teachers had an attitude slightly above the average.